

**BO 2027 - PLATTELANDSBELEID****Klemtonen van de minister**

Het Vlaamse platteland is een plek waar mensen wonen, werken, ondernemen en samenleven, maar staat tegelijk voor specifieke uitdagingen op het vlak van voorzieningen, mobiliteit, leefbaarheid, economische ontwikkeling, open ruimte en klimaat. In 2026 lag de focus op de opmaak van het Vlaams plattelandspact. In 2027 verschuift de focus naar de uitvoering ervan.

Als minister bevoegd voor Plattelandsbeleid neem ik de coördinatie van het Plattelandspact op. Ik zal de aandacht te vestigen en waar mogelijk oplossingen te bieden voor de bezorgdheden die in het pact naar voor kwamen.

Een sterk plattelandsbeleid maken we niet van bovenaf. De betrokkenheid van lokale besturen, middenveldorganisaties, ondernemers en inwoners blijft daarom essentieel. Zo versterken we niet alleen het beleid, maar ook de gemeenschappen die het platteland elke dag vormgeven.

Tegelijk kijken we vooruit naar de volgende Europese programmaperiode. In 2027 zetten we de lijnen uit voor een versterkt LEADER-programma en zoeken we actief naar complementariteit met andere territoriale instrumenten. Zo willen we komen tot een robuuste en geïntegreerde plattelandsstrategie binnen het toekomstige Belgische Nationale en Regionale Partnerschapsplan. Het Plattelandspact is daarbij ons kompas.

De ambities van het pact vertalen we ook in concrete acties op het terrein.

Zo bouwen we in 2027 verder aan een platteland dat leefbaar en verbonden is, ruimte biedt aan ondernemerschap en lokale voedselproductie en tegelijk zorgdraagt voor landschap, biodiversiteit en klimaat. Een platteland waar beleid niet alleen vóór, maar vooral samen mét de lokale gemeenschappen wordt gemaakt.

**Doelstellingen*****Strategische- en operationele doelstellingen***

**SD 1: We laten het Vlaamse platteland en zijn gemeenschappen bloeien door een geïntegreerd plattelandsbeleid uit te bouwen**

**OD 1.1: We maken werk van een plattelandsstrategie als kader voor een structureel en geïntegreerd plattelandsbeleid**

*In 2026 liep het traject om tot de opmaak van een Vlaams plattelandspact te komen. Dit pact zal ter goedkeuring worden voorgelegd aan de Vlaamse regering en daarna samen met de lokale besturen en het middenveld worden aangevuld.*

*Als Vlaams minister bevoegd voor plattelandsbeleid, neem ik de coördinatie van dit pact voor mijn rekening. Mijn beleid in 2027 zal erop gericht om aandacht te vestigen en waar mogelijk oplossingen te bieden voor de bezorgdheden die in het pact naar voor kwamen en het uitvoeren van de eigen acties die in het pact worden opgenomen.*

**OD 1.2: We betrekken de plattelandsgemeenschappen bij het beleid**

*Met de toekomstteliers en de plattelandsbevraging hebben we de stem van het platteland gehoord. Ook bij de verdere uitwerking van het Plattelandspact zullen we hen betrekken door hun actief engagement te stimuleren en te ondersteunen bij het nemen van concrete engagementen*

*De meer dan 550 LEADER projecten die de voorbije jaren werden opgestart, tonen de dynamiek die er is op het Vlaamse platteland. Ze zijn prachtige voorbeelden van innovatie, duurzaamheid en inclusiviteit. In 2027 wil ik deze projecten erkennen en hun rol in het platteland nog meer naar voor schuiven. Ik organiseer hiervoor een plattelandsparlement, een netwerkevent gericht op kennisdeling en capaciteitsopbouw van lokale besturen en plattelandsactoren.*

### **OD 1.3: We aligneren het Vlaams en het Europees plattelandsbeleid**

*De EC actualiseert in het najaar 2026 haar Long Term Vision for Rural Areas. Ik zal deze EU plattelandsvisie analyseren en verder gebruiken als kompas voor de ontwikkelingen op Vlaams niveau.*

*In 2027 wordt volop verder gewerkt aan de voorbereiding van het nieuwe LEADER programma. We zoeken hierbij naar synergie tussen de verschillende territoriale instrumenten op gebieds- en projectniveau. Inhoudelijk zet ik in op de noden van het platteland die naar voor kwamen in de toekomsteliërs en die we hebben doorvertaald in het plattelandspect.*

## **SD 2: Met een sterk plattelandsbeleid geven we richting aan complementaire, transversale uitdagingen en dragen bij aan de uitvoering ervan**

### **OD 2.1: We maken onze landschappen klimaatbestendig en biodivers met groen-blauwe dooraderingen**

*Voor de vierde projectoproep aanplant van houtkanten door lokale besturen werden in 2026 53 projecten ingediend. Via de eerste drie oproepen werden al 56 projecten gesubsidieerd, goed voor een bijkomende lengte aan houtkanten van meer dan 90 km.*

*In 2027 bekijk ik, samen met de stuurgroep, hoe de uitvoering van het Houtkantenplan verloopt en kijken we hoe een verderzetting van het houtkantenplan eruit zou kunnen zien. De essentie blijft om op vrijwillige basis landbouwers, landeigenaars, middenveldorganisaties en lokale besturen te engageren om dit groenblauwe netwerk te behouden en te versterken.*

### **OD 2.2: Door lokale besturen te ondersteunen bij de uitbouw van een lokaal voedselbeleid dragen we bij aan de transitie van het voedselsysteem**

*In 2026-2027 zal ik via Local4Food lokale besturen verder ondersteunen in de uitbouw van een duurzaam lokaal voedselbeleid. Ik wil de samenwerking tussen lokale besturen verder versterken en de kennisdeling verder uitbouwen, zodat steden en gemeenten van elkaar kunnen leren en elkaar inspireren. Daarnaast streef ik ernaar het aantal ondertekenaars van de engagementsverklaring 'Voedselgemeente' verder te vergroten. Tegelijk zal ik steden en gemeenten aanzetten voor de structurele verankering van hun voedselbeleid, zodat de gerealiseerde inspanningen ook op lange termijn hun vruchten afwerpen.*

*Ook via het instrument van de volkstuinten blijf ik inzetten op de kracht van lokaal voedsel als motor voor ontmoeting en verbinding. Volkstuinten creëren laagdrempelige plekken waar mensen samen tuinieren, kennis uitwisselen en elkaar leren kennen, en dragen zo bij aan sterke buurten en hechte gemeenschappen. Daarnaast bevorderen ze het bewustzijn rond lokale voedselproductie en gezonde voeding. Om deze doelstellingen verder te ondersteunen, voorzie ik in 2027 een nieuwe projectoproep volkstuinten.*

### **OD 2.3: We activeren lokale gemeenschappen als gangmakers voor de maatschappelijke transitie**

*In 2027 experimenteer ik hoe we bij de uitvoering van het plattelandspact de focus kunnen leggen op het betrekken van lokale gemeenschappen bij lokaal beleid.*

*De ervaringen uit de oproep Dorpshuizen en Buurtpunten in 2026 sterken mijn overtuiging dat het platteland in transitie is en inwoners ondersteuning, inspiratie en begeleiding verdienen voor hun vrijwillige inspanningen. Ook lokale organisaties en lokale besturen hebben baat bij het projectmatig inschakelen van expertise zodat plekken zoals dorpshuizen een bezielde gangmakersrol kunnen opnemen. Daarom hou ik de vinger aan de pols bij de uitvoering van deze dorpsprojecten met het oog op de organisatie van een nieuwe oproep Dorpshuizen en buurtpunten. In 2027 leg ik me toe op het organiseren van een fysiek uitwisselingsmoment voor de laureaten van de oproep Dorpshuizen.*

*Ik zet het elan van 2026 verder door lokale gemeenschappen te ondersteunen in hun initiatieven om hun eigen leefwereld van dorp en buurt zelf te dynamiseren via kleinschalige ingrepen en initiatieven die de sociale samenhang dienen. Daarom organiseer ik opnieuw een Oproep Buurten Op den Buiten i.s.m. de Koning Boudewijn stichting.*

## Prestatieindicatoren:

*SD1: Ten laatste in 2026 leg ik een plattelandspact voor in overleg met de regering en het middenveld. Deze indicator is de belangrijkste maatstaf voor de uitvoering van de eerste strategische doelstelling en waarborgt dat de resultaten van het pact op tijd behaald kunnen worden. Ze laat ook toe dat naar het einde van de legislatuur monitoring van de resultaten kan plaatsvinden en dat indien nodig bijstellingen kunnen worden uitgevoerd na overleg.*

## Budgettair kader DAB's en rechtspersonen

**DAB FONDS VOOR PREVENTIE EN SANERING INZAKE LEEFMILIEU EN NATUUR  
(MINAFONDS)**

### Toelichting

#### QCG - PLATTELANDSBELEID

##### Uitgaven

| Code                                                                       | Toelichting                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|----------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| QBX-3QCG2GY-IS VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM)                              | Via dit artikel ontvangt de VLM een aanvullende toelage vanuit de DAB MINAFonds voor de financiering van het plattelandsbeleid. Deze bedraagt 1.001 keuro, een vermindering van het budget met 360 keuro t.o.v. BA2026. Dit ingevolge de beslissingen van de Vlaamse Regering in het kader van de Septemberverklaring.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| QBX-3QCG2GA-WT EEN SPECIFIEK PLATTELANDSBELEID VOOR PLATTELANDSUITDAGINGEN | Vanuit dit artikel worden de cofinanciering van het Vlaams Gewest voor plattelandsprojecten en leadergroepen ingevolge het plattelandsontwikkelingsprogramma voor Vlaanderen, projectsubsidies in het kader van het geïntegreerd plattelandsbeleid voor Vlaanderen en Platteland Plus gefinancierd. De middelen van dit begrotingsartikel worden sinds 2024 voor het GLB strategisch plan (opvolger van PDPO III) gebruikt. Er worden bij constant beleid 2.531 keuro VAK-middelen voorzien en 2.674 keuro VEK-middelen, wat een daling is met 500 keuro ten opzichte van 2026. Dit budget wordt bijgesteld na analyse van de vereffeningskalender. |

#### VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ

### Toelichting

Vlaamse Landmaatschappij (VLM) is een NV van publiek recht. De VLM is opgericht bij decreet van 21 december 1988 onder de vorm van een NV. De VLM heeft rechtspersoonlijkheid. Door het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003 is de VLM een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap.

Het agentschap heeft als missie bij te dragen tot de realisatie van de doelstellingen van:

☐ het milieubeleid, bedoeld in artikel 1.2.1, § 1, van het decreet algemene bepalingen milieubeleid;

☐ de ruilverkaveling, bedoeld in de wetgeving inzake ruilverkaveling van landeigendommen;

☐ de landinrichting, vermeld in het decreet van 28 maart 2014 betreffende de landinrichting;

☐ het decreet natuurbehoud;

☐ het Mestdecreet van 22 december 2006;

☐ het geïntegreerd plattelandsbeleid;

☐ het grondbeleid van het eigen beleidsdomein;

☐ het decreet Vlaamse Grondenbank.

De taken van het agentschap zijn:

☐ de uitvoering van het mestbeleid, als bedoeld in het Mestdecreet van 22 december 2006;

☐ de uitvoering van het beleid ter bescherming van de kwaliteit van de bodem dat erop gericht is om die geschikt te maken of te houden voor zo veel mogelijk bodemfuncties;

☐ op verzoek van de bevoegde diensten van de Vlaamse Regering, de bevoegde agentschappen of de bevoegde lokale besturen, zijn medewerking te verlenen aan de ondersteuning van de algemene inrichting van het buitengebied en de open ruimte;

☐ de uitvoering van het geïntegreerd plattelandsbeleid met uitzondering van die aspecten die werden toegewezen aan andere agentschappen of tot een ander beleidsdomein behoren;

☐ een uniek loket beheersovereenkomsten voor de doelgroep landbouw op te richten en te beheren;

☐ op verzoek van de bevoegde diensten van de Vlaamse Regering of de bevoegde agentschappen, zijn medewerking te verlenen aan de uitvoering van het grondbeleid.

VLM oefent haar activiteiten uit onder ISE D, ISE F en ISE N (zie BBT Omgeving) en ISE G.

## QCG - PLATTELANDSBELEID

### Ontvangsten

| Code           | Toelichting                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|----------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| QK0-BQCGAGX-OI | Ter realisatie van de doelstellingen en uitdagingen van het plattelandsbeleid wordt via begrotingsartikel QBX-3QCG2GY-IS in een toelage voorzien via de VLM-begroting. Deze bedraagt 1.001 keuro, een vermindering van het budget met 360 keuro t.o.v. BA2026. Dit ingevolge de beslissingen van de Vlaamse Regering in het kader van de Septemberverklaring. |

### Uitgaven

| Code           | Toelichting                                                                         |
|----------------|-------------------------------------------------------------------------------------|
| QK0-AQCG2GA-WT | Er worden met de toelage Plattelandsbeleid 250 keuro VAK en VEK aan studie-uitgaven |

| Code | Toelichting                                                                                                                                                                                                |
|------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|      | <p>voorzien, 450 keuro VAK en VEK aan subsidies voor vzw's en 301 keuro VAK en VEK aan subsidies voor gemeenten en overige lokale overheden. Dit is een daling met 360 keuro VAK en VEK t.o.v. BA2026.</p> |